

Szkoła Podstawowa nr 267
im. J. Słowackiego w Warszawie

Wymagania programowe na poszczególne oceny przygotowane na podstawie treści zawartych w podstawie programowej, programie nauczania dla klas 1-8 z przedmiotu etyka

Klasa 7

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- b) odmawia wszelkiej współpracy,
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności .

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
 b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy, c) osiąga sukcesy w konkursach na szczeblu regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Semestr 1 – Logika

Uczeń na ocenę celującą:	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę dobrą:	Uczeń na ocenę dostateczną:	Uczeń na ocenę dopuszczającą:
<p>opanował zakres wymagań na ocenę bardzo dobrą</p> <p>Potrafi odróżnić błąd materialny od formalnego*</p> <p>Rozumie znaczenie założeń w argumentacji*</p> <p>Potrafi zastosować wiedzę w praktyce na przykładzie argumentacji bohaterów filmu*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dobrą</p> <p>zna podstawowe modele argumentacji*</p> <p>rozpoznaje i charakteryzuje wybrane błędy logiczne – przedwczesna generalizacja, brak wynikania, ad personam, błędne koło*</p> <p>Potrafi ocenić argumentację, rozróżnia dobre argumenty od argumentów wadliwych*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dostateczną</p> <p>analizuje i formułuje ocenę moralną „ściągania”</p> <p>angażuje się we wspólne działania realizowane przez koleżanki i kolegów z klasy</p> <p>potrafi wyjaśnić czym jest argument i argumentacja*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dopuszczającą</p> <p>podaje przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych</p> <p>wyjaśnia pojęcie cyberprzemocy</p>	<p>wie, że kłamstwo – tak w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym – jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych przejawów zła moralnego; analizuje problem kłamstwa i formułuje ocenę moralną dotyczącą kłamstwa</p>

Semestr 2 - Psychologia

Uczeń na ocenę celującą:	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę dobrą:	Uczeń na ocenę dostateczną:	Uczeń na ocenę dopuszczającą:
<p>opanował zakres wymagań na ocenę bardzo dobrą</p> <p>Wyjaśnia pojęcie manipulacji*</p> <p>Podaje przykłady manipulacji*</p> <p>Charakteryzuje podstawowe techniki manipulacyjne i wskazuje sposoby obrony przed nimi*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dobrą</p> <p>zna pojęcie błędu (skrzywienia) poznawczego, stereotypu, intuicji, podstawowego błędu atrybucji*</p> <p>formułuje ocenę moralną konformizmu oraz myślenia stereotypowego*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dostateczną</p> <p>wyjaśnia, na czym polega autonomia człowieka, podaje przykłady działań oraz postaw autonomicznych i nieautonomicznych</p> <p>opisuje eksperyment Milgrama, więzienny, Asha*</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dopuszczającą</p> <p>wymienia główne czynniki ograniczające świadomość i dobrowolność ludzkich działań</p>	<p>odwołując się do własnych doświadczeń lub doświadczeń innych osób (w tym także postaci literackich, filmowych, przedstawionych w sztuce) charakteryzuje przeżycia wybranych osób (postaci) uwikłanych w omawiany problem moralny</p>

Klasa 8

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- odmawia wszelkiej współpracy,
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,

b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności .

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy, c) osiąga sukcesy w konkursach na szczeblu regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Semestr 1 – Wstęp do etyki teoretycznej

Uczeń na ocenę celującą:	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę dobrą:	Uczeń na ocenę dostateczną:	Uczeń na ocenę dopuszczającą:
opanował zakres wymagań na ocenę bardzo dobrą	opanował zakres wymagań na ocenę dobrą	opanował zakres wymagań na ocenę dostateczną	opanował zakres wymagań na ocenę dopuszczającą	zna i objaśnia podstawowe pojęcia związane z oceną

<p>przedstawia hierarchię wartości w ujęciu Maxa Schelera i wyjaśnia jego rozumienie działania moralnie dobrego</p> <p>odwołując się do poglądów etycznych Tadeusza Kotarbińskiego, wyjaśnia ideę etyki niezależnej; objaśnia pojęcia: spolegliwy opiekun, oczywistość serca</p> <p>odwołując się do poglądów etycznych Karola Wojtyły, rekonstruuje personalistyczne rozumienie miłości; zna treść normy personalistycznej i stosuje tę normę do rozstrzygnięcia wybranych problemów moralnych</p>	<p>wyjaśnia, dlaczego Sokrates jest uznawany za ojca etyki</p> <p>odwołując się do poglądów Immanuela Kanta, wyjaśnia pojęcie obowiązku; zna przynajmniej jedną formułę imperatywu kategorycznego oraz stosuje tę formułę do rozstrzygnięcia wybranych problemów moralnych</p> <p>zna treść zasady użyteczności sformułowanej przez Johna Stuarta Milla i stosuje tę zasadę do rozstrzygnięcia wybranych problemów moralnych</p> <p>zna zalety i wady konsekwencjalizmu oraz posługuje się tą metodą do rozstrzygnięcia wybranych problemów moralnych</p>	<p>wyjaśnia różnice między wartością autoteliczną a instrumentalną oraz podaje przykłady wartości tego rodzaju;</p> <p>wie, że racjonalna ocena moralna wymaga uświadomienia sobie kryterium, w świetle którego dokonuje się oceny moralnej</p> <p>stosuje wybrane kryteria moralne do formułowania ocen moralnych;</p> <p>wyjaśnia, czym jest zasada (norma, reguła) moralna i podaje przykłady zasad (norm, reguł) moralnych</p> <p>wyjaśnia genezę norm moralnych</p> <p>wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter norm moralnych</p>	<p>zna i rozumie pojęcie prawa naturalnego, wyjaśnia pojęcie sumienia</p> <p>zna i posługuje się głównymi kategoriami deontycznymi: działania nakazane, zakazane, dozwolone, nadobowiązkowe (supererogacyjne); wykorzystuje pojęcia dyskursu etycznego do analizowania przeżyć, działań i postaw bohaterów powieści, opowiadań, filmów, spektakli teatralnych, gier komputerowych</p> <p>wyjaśnia różnicę między dobrem (złem) moralnym a dobrem (złem) pozamoralnym</p> <p>wyjaśnia różnice między dobrem godziwym, użytecznym i subiektywnie</p>	<p>moralną: dobro, zło, wartość, kryterium, zasada (norma, reguła), postawa, cnota, wada, obowiązek, sankcja, sumienie, wzór, autorytet, odpowiedzialność, prawo naturalne, prawo stanowione, godność, prawa człowieka, natura ludzka, prawda, szczęście</p> <p>wyjaśnia różnice między etyką a moralnością oraz moralnością a obyczajowością, prawem i religią</p>
---	---	---	--	---

<p>wyjaśnia, na czym polega interioryzacja wartości i norm moralnych</p>	<p>wie, że ze względu na swoją wartość – osobową godność – jest równie wartościowym człowiekiem jak inni ludzie</p>	<p>(roszczenie do uniwersalności)</p> <p>objaśnia pojęcie godności człowieka</p> <p>wyjaśnia, czym jest sumienie i jaką pełni rolę w życiu człowieka</p>	<p>zadowolającym (przyjemnością) i podaje przykłady dóbr tego rodzaju</p> <p>wyjaśnia związek między dobrem (wartością), jakim jest życie, a normą moralną: „Nie należy zabijać”; wyjaśnia, co to znaczy, że życie jest dobrem fundamentalnym</p>	
--	---	--	---	--

Semestr 2 – wstęp etyki praktycznej

Uczeń na ocenę celującą:	Uczeń na ocenę bardzo dobrą	Uczeń na ocenę dobrą:	Uczeń na ocenę dostateczną:	Uczeń na ocenę dopuszczającą:
<p>opanował zakres wymagań na ocenę bardzo dobrą</p> <p>charakteryzuje stoicki ideał mędrca</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dobrą</p> <p>przedstawia Arystotelesowskie rozumienie szczęścia (eudajmonii) i cnoty etycznej; rekonstruuje</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dostateczną</p> <p>charakteryzuje cnoty kardynalne: roztropność, sprawiedliwość, umiarkowanie, męstwo</p> <p>zna argumentację</p>	<p>opanował zakres wymagań na ocenę dopuszczającą</p> <p>wyjaśnia pogląd etyczny nazywany hedonizmem</p>	<p>analizuje problem stosowania środków psychoaktywnych i formułuje ocenę moralną dotyczącą tego typu działań</p> <p>objaśnia, czym jest sens życia, uczciwość, prawdomówność</p>

<p>wyjaśnia, na czym polega idea życia zgodnego z naturą</p> <p>wyjaśnia, czym jest społeczeństwo obywatelskie, i podaje przykłady postaw obywatelskich</p> <p>podejmuje namysł nad problemem własności intelektualnej; wyjaśnia czym jest plagiat oraz formułuje ocenę moralną dotyczącą plagiatu</p>	<p>Arystotelesowskie rozumienie przyjaźni</p> <p>podaje przykłady ludzkich wytworów materialnych i niematerialnych oraz rozważa ich znaczenie w kontekście pytania o dobre życie</p> <p>wyjaśnia ideę rozwoju moralnego i podaje przykłady działań egoistycznych, konformistycznych, altruistycznych</p> <p>wyjaśnia czym jest bioetyka; podaje przykłady problemów bioetycznych oraz przedstawia własne stanowisko w wybranych kwestiach bioetycznych (aborcja, eutanazja, inne)</p> <p>precyzyjnie formułuje problem moralny i wyraża go w stosownym pytaniu</p>	<p>zwolenników i przeciwników hedonizmu</p> <p>analizuje klasyczne pytanie etyczne: „Jak należy (dobrze) żyć?”</p> <p>zna i rozwija swoje zalety, rozpoznaje i eliminuje swoje wady</p> <p>wyjaśnia różnicę między patriotyzmem a szowinizmem</p> <p>zna i omawia faktyczne (historyczne) przykłady postaw patriotycznych</p> <p>podaje przykłady instytucji demokratycznych; wyjaśnia, dlaczego demokracja jest modelowym ustrojem politycznym</p> <p>angażuje się w dyskusję na temat wybranych problemów moralnych</p>	<p>objaśnia, czym jest roztropność, umiarkowanie, męstwo, honor, prywatność, asertywność</p> <p>objaśnia, czym jest naród, pluralizm, współdziałanie, sprawiedliwość, praworządność, solidarność, patriotyzm, bohaterstwo, wolność polityczna</p> <p>podaje przykłady działań będących realizacją dobra wspólnego ojczyzny</p> <p>analizuje wybrane problemy moralne, wykorzystując kluczowe pojęcia dyskursu etycznego</p>	<p>wyjaśnia, co to znaczy, że ojczyzna jest dobrem wspólnym</p> <p>identyfikuje i klasyfikuje wybrane problemy moralne ze względu na wyróżniony typ relacji: człowiek wobec innych ludzi, człowiek wobec siebie samego, człowiek wobec ludzkich wytworów, człowiek wobec przyrody, człowiek wobec Boga</p>
--	--	---	---	--